

Academiei române, Institutului de Lingvistică al Academiei Române

Referitor la adresa dvs. nr. 506/29.11.2016

1. Propunerea formei alternative eșire (Intrare/Eșire) este de luat în seamă, tocmai pentru că Academia trebuie să se implice în dezvoltarea limbii în pas cu știința și să o ferească de o împeștrire “păsărească”. Și dl acad. Gh. Filip folosea forma I/E, așa cum a avut bunăvoința să-mi scrie. Aveți alăturat un fragment de literatura originală, din volumul Proiectarea cu microprocesoare, ed. Dacia 1984 (mss predat în 1979):

2. Din negația unguerească *nem*, așa cum se scrie în DEX 2016, nu poate veni *neam* decât prin absurd. Vedeți în acest sens între altele: **călugărul Maximian îi împacă pe Bogdan al III-lea și pe Radu cel Mare, în 1507, spunându-le “sunteți creștini de aceleași neam”** sau prefața mitropolitului Ștefan, din perioada lui Matei Basarab (1632-1654), din care citez: “... *evlaviosului neam al patriei noastre, ci și neamurilor înrudite ...*”, sau Miron Costin, sau Ion Neculce ș.a.m.d. Prin urmare nu poate fi vorba de “stadiul actual al cercetărilor”, întrucât nimeni nu a cercetat nimic - pur și simplu se rescriu dicționarele vechi fără un elementar simț critic. În fine, dacă “problema nu este rezolvată”, de ce precizați că neam vine “din magh. *nem*”?

3. Relativ la *cnez* care lipsește cu desăvârșire și din DEX, domnule academician, dacă ați fi fost mai circumspect și ați cunoaște istoria poporului de a cărui lingvistică vă ocupați, ați fi observat chiar în definiția din

i) **ASTRA** că autorii vorbesc de knez și knezat când se referă la români și de titlu de cnez când se referă la slavi!!!

ii) **B.P. Hașdeu** traduce (vezi *Istoria critică a românilor, Posesiunile basarabilor în Țemișana*) un document din 1387: “... *Petru fiul lui Deș, cnez din districtul Almaș al castelului regesc Mehadia ...*”

iii) **A.D. Xenopol** în subcapitolul Cnezii (vol. II pg. 191-194) din a sa “*Istoria românilor din Dacia Traiana*” dă numeroase exemple de cnezi din Țara Românească și Moldova.

iv) **I. Slavici** în *Ardealul, studiu istoric, 1893*: “*Românii ... atârnau numai de căpeteniile lor, care se numeau kenez. ... românii ... îi zic și astăzi primarului comunal chinez*”. Dar dacă nu l-ați citit Josef Ladislau **Pic**, în a sa *Über die Abstammung der Rumänen*, Leipzig, 1880, esențială pentru cultura română, pentru combaterea teoriei lui Rösler, atunci poate vă lămurește Ioan Slavici: “... *un slavist, Ios. Lad. Pic ... frânge toată argumentațiunea lui Rösler ... și lămurește pozițiunea chenezatelor românești*”.

v) **N. Iorga** în a sa *Istoria românilor*, vol. III Citorii, la pg. 193 scrie: “*cnezii și alți români duceau o existență politică aproape autonomă*” în Valachia Citerior.

vi) **C.G. Giurăscu** în a sa *Istoria a Românilor*, 1942, vol. I la pg 319, scrie despre cnezi.

vii) **Gh. I. Brătianu**, la fel, scrie, în franceză, despre knezat și knezats (vezi *Origines et formation de l'unité roumaine*, pg 111)!

viii) **Ioan-Aurel Pop**, colegul Dvs. de Academie, tot despre cnezi și cnezate scrie capitole întregi, în volumul “*Din mâinile valahilor schismatici*” - vedeți măcar cuprinsul!

ix) istoricul american **K. Hitchins**, un străin, cunoaște termenii, vedeți *A concise history of Romania* (Cambridge Univ Press, 2014).

x) **Istoria românilor**, vol III al Academiei (2010), între multe alte posibile, un ultim exemplu: “*Aceste districte, care uneori se numeau și scaune de judecată și cnezate, erau conduse de cnezi și de voievozi, adică de reprezentanții juzilor și ai cnezilor sătești*”(pg. 600).

Tot ce a fost preluat, fără discernământ științific și critic, din A. Cihac trebuie reevaluat de lingviști-istorici adevărați. Dar până la un examen științific, dacă nu există dovezi, de exemplu, că *traistă* vine din albaneză sau că *neam* vine din “nem”-ul ungueresc - nu scrieți etimologia! Poate *traistă* vine din substratul comun!? Lingviștii din institut nu i-au citit cu atenție pe Hașdeu, pe Slavici, pe I.I. Russu altfel o serie de aberații din DEX n-ar fi apărut!

Nu poate fi cineva lingvist fără să-l fi citit din scoartă în scoartă pe Hașdeu, Xenopol, Barițiu, Slavici, David Prodan și fără să-l fi răsfoit pe Iorga! Nu întâmplător cea mai bună etnogeneză a românilor a scris-o un lingvist! După cum și reciproca este la fel de adevărată.